

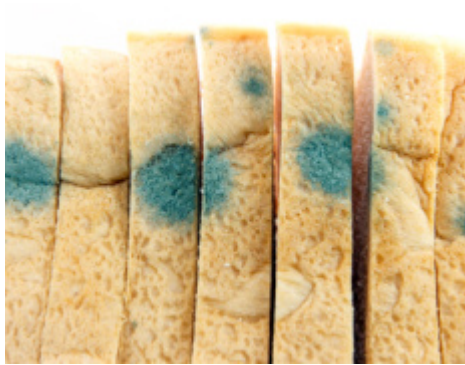
magazín pro zdravý životní styl, www.vimcojim.cz

[O výživě](#) 23. 5. 2013 | jra

Spotřebitel v právu - když domluva nepomůže

URL článku: magazin/clanky/o-vyzive/Spotrebitel-v-pravu---kdyz-domluva-nepomuze__s10010x7733.html

Pokud víme, že je něco v nepořádku, máme plné právo si stěžovat. Na které úřady a instituce se můžeme obrátit v případě potravin nebo pokrmů?

Ještě než jsme pořádně propátrali zákonné možnosti obrany, zeptali jsme se několika náhodně vybraných spotřebitelů na jejich zkušenosti s prohřešky v obchodech či na tržištích: „Popravdě to moc neřeším, když se mi něco nezdá nebo nelíbí, tak si to nekoupím. Pokud se to opakuje v obchodě, kam chodím pravidelně, tak tam prostě přestanu chodit," řekl nám třicetiletý Honza. „Dost často se celkem vytočím v úseku ovoce a zeleniny," říká zase postarší paní Jana. „Co tam je někdy vidět za kousky. Jednou jsem si nechala zavolat manažera prodejny, ale nepřišlo mi, že by to pak mělo nějaký viditelný efekt," pokračuje.

Na naši otázku, jestli ví, kde si lze vedle samotného obchodu stěžovat, odpověděl zase 40letý programátor Petr takto: „Tak asi na potravinářské nebo obchodní inspekci anebo třeba rovnou na ministerstvu zemědělství."

Takže kam vyrazit, napsat nebo zavolat, když máme potřebu věci skutečně řešit a prodejce nebo manažer prodejny na naše stížnosti nereaguje?

Státní zemědělská a potravinářská inspekce je základ

SZPI kontroluje v rámci svých kompetencí potraviny, suroviny k jejich výrobě, zemědělské a tabákové výrobky. Jejích služeb byste samozřejmě měli využít až po tom, co zkusíte problém vyřešit s konkrétní prodejnou nebo si budete stěžovat na ředitelství, jedná-li se o obchodní řetězec.

Pokud to nepomůže, můžete **dát podnět inspekci ke kontrole** klasicky poštou, telefonem, e-mailem nebo můžete využít speciální [kontaktní formulář](#) na webu SZPI. Vždy byste měli uvést přesný název výrobku a pokud to jde, tak i výrobce nebo dovozce. Samozřejmostí je adresa prodejny a nic nezkazíte, když detailně popíšete nedostatky potraviny.

Pokud se vydáte s inkriminovanou potravinou rovnou na inspekci, tak vezte, že takový vzorek bude pro inspekci jen určitým vodítkem. Jako důkaz k určitému opatření, třeba k uložení pokuty, mohou sloužit vždy jen **úředně**

odebrané vzorky. SZPI také neprovádí rozbory přinesených potravin. K tomu jako občané můžeme využít akreditované laboratoře nebo zdravotní ústavy. Nicméně vždy za finanční úhradu.

Jedno velké upozornění. **SZPI vám nijak nepomůže při reklamaci** například prošlé potraviny. Ze zákona totiž nemůže nijak zasáhnout do občanskoprávního vztahu mezi kupujícím a prodávajícím. Pokud se s prodejcem nedohodnete, musíte se obrátit na soud.

Kontroly SZPI v roce 2012

V roce 2012 SZPI přijala celkem 6 098 podnětů, což je o 3 022 podnětů více než v roce 2011. 4 583 podnětů bylo přijato přímo od spotřebitelů a 1 515 podnětů bylo Státní zemědělské a potravinářské inspekci postoupeno jinými kontrolními orgány a institucemi. Nejčastějším předmětem podnětů byla nevyhovující jakost potravin, prodej potravin s prošlou dobou použitelnosti či neoznačení prošlé doby minimální trvanlivosti, nevyhovující označování potravin, hygienické nedostatky v prodejnách a bezpečnost potravin. Z hlediska komodit se podněty nejčastěji týkaly masa a masných výrobků, mléčných výrobků, pekařských výrobků, čerstvé zeleniny, čerstvého ovoce a výrobků studené kuchyně. (Zdroj: SZPI)

SZPI má právo ukládat různé **druhy sankcí** typu peněžních pokut nebo

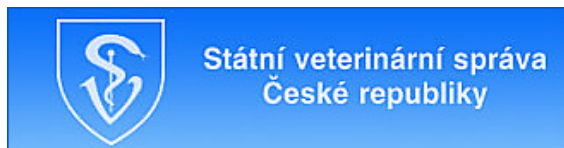
opatření, jako je zákaz prodeje potravin, zničení potravin nebo přeznačení potravin apod. Co si ale budeme povídat, zejména pro velké supermarkety a řetězce nepředstavují pokuty téměř žádnou hrozbu.

Inspekce také společně s Ministerstvem zemědělství provozuje portál PotravinyNaprawy.cz, kde můžete nalézt přehled nevyhovujících potravin. Zde uveřejněné údaje jsou výsledkem aktuálních a úředně uzavřených kontrolních zjištění inspekce. Ne vždy je ale možné určit, zda se jedná o pochybení výrobce nebo prodejce. Řada nedostatků je příčinou špatného skladování. Dle ředitele SZPI Jakuba Šestáka, je právě medializace kontrolních zjištění prostřednictvím vlastního portálu účinným prostředkem k „výchově“ prodejců i spotřebitelů. „Efekt zveřejňování prohřešků a doslova obří zájem o obsah portálu měl několik zásadních důsledků. Tím okamžitým byl skokový nárůst podnětů spotřebitelů ke kontrole a současně jejich zájem o to, jak vlastně mají ‚vypadat‘ nejen zdravé, ale také kvalitní a nefalšované potraviny,“ uvedl Jakub Šesták ve svém hodnocení činnosti SZPI za rok 2012.

Zvířátka v kompetenci Státní veterinární správy

Vedle SZPI u nás funguje také Státní veterinární správa a její krajská a územní

pracoviště. Tento úřad zajišťuje ochranu spotřebitelů před případnými zdravotně závadnými **produkty živočišného původu**. SVS tak provádí kontroly například ve schválených mlékárnách či masokombinátech, stejně jako v tržní síti včetně obchodů, vždy ale se zaměřením na živočišné produkty.

Na webu úřadu naleznete zajímavou aplikaci - [mapu](#), která přináší aktuální i historický přehled kontrol a jejich výsledků.

Stejně jako v případě SZPI i na tento úřad můžete směřovat své podněty k šetření různými cestami včetně [online formuláře](#).

Krajské hygienické stanice pro restaurace, bistra nebo pivnice

Budete-li mít problém v restauraci, bufetu nebo třeba cukrárně, pak své podněty můžete směřovat územním pracovištím Krajských hygienických stanic. Tam by se jimi měl zabývat **Odbor hygieny výživy a předmětů běžného užívání**, který kontroluje a dohlíží na dodržování hygienických požadavků při výrobě a při uvádění potravin do oběhu ve stravovacích službách všech typů.

Hodit se můžou i zdravotní ústavy

Pro běžného spotřebitele mohou být užitečné také zdravotní ústavy, resp. jejich územní pracoviště. Jsou to zdravotnické zařízení, která zřizuje Ministerstvo zdravotnictví ČR a vedle zdravotnických služeb provozují klinické a hygienické laboratoře.

Právě v hygienické laboratoři si můžete za poplatek nechat udělat **analýzu potravin**. Například vám v potravině stanoví obsah kovů nebo zjistí nutriční a energetické hodnoty, prověří přítomnost dusičnanů a dusitanů nebo třeba identifikují syntetická barviva.

A co Česká obchodní inspekce?

I na známou ČOIku se můžete obrátit. Ne však s podněty týkajícími se kvality potravin nebo pokrmů, zabezpečení jejich jakosti apod. **ČOI se potravinami a s nimi souvisejícími službami zabývá pouze z hlediska poctivosti jejich prodeje**. Tedy například správné účtování ceny nebo správné vážení, použití ověřených měřidel a podobně.

Věříme, že nyní máte již v možnostech své obrany jasněji. Základem všeho je však stále **poučený a zvědavý spotřebitel**, který čte pečlivě etikety, nebojí se zeptat a vyžaduje kvalitu. Pokud takových bude přibývat, obchody se velmi rychle přizpůsobí jejich požadavkům a budou ještě více nabízet kvalitní produkty a dávat větší pozor na různá pochybení.

Copyright © 2024

Vím, co jím a piju, o.p.s., www.vimcojim.cz